

ณัฐภรณ์ สมภาร (2566). การศึกษาและการวิเคราะห์หลักสูตรอาชีวกรรมกับการเสริมสร้างสันติ
วัฒนธรรมในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากระบี่ เขต 1
วิทยานิพนธ์ ค.ม. (การบริหารการศึกษา). จันทบุรี : มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี.

คณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

อาจารย์ ดร.เริงวิษณุ นิลโคตร ปร.ด. (พัฒนศึกษา)	ประธานกรรมการ
อาจารย์ ดร.วิวุฒิ บุญลอย กศ.ด. (การบริหารและการจัดการศึกษา)	กรรมการ

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาการประยุกต์ใช้หลักสูตรอาชีวกรรม
2) ศึกษาการเสริมสร้างสันติวัฒนธรรมในสถานศึกษา 3) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่าง
การประยุกต์ใช้หลักสูตรอาชีวกรรมกับการเสริมสร้างสันติวัฒนธรรมในสถานศึกษา และ
4) เสนอแนวทางการประยุกต์ใช้หลักสูตรอาชีวกรรมเพื่อการเสริมสร้างสันติวัฒนธรรม
ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากระบี่ เขต 1 เป็นการวิจัย
แบบผสมผสาน การวิจัยเชิงปริมาณ กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากระบี่ เขต 1 ปีการศึกษา 2564 จำนวน 338 คน เครื่องมือ
ที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับการประยุกต์ใช้หลักสูตรอาชีวกรรมกับการเสริมสร้าง
สันติวัฒนธรรมในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากระบี่ เขต 1
มีลักษณะเป็นมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ จำนวน 1 ฉบับ แบ่งเป็น 2 ตอน คือ ตอนที่ 1
สอบถามการประยุกต์ใช้หลักสูตรอาชีวกรรม มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.97 และตอนที่ 2 สอบถาม
การเสริมสร้างสันติวัฒนธรรมในสถานศึกษา มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.95 สถิติที่ใช้ในการ
วิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน
การวิจัยเชิงคุณภาพ กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ครูและบุคลากรทางการศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษากระบี่ เขต 1 ใช้วิธีการสัมภาษณ์เชิงลึก และการสนทนากลุ่ม ได้มาโดยวิธีการเลือก
แบบเจาะจง วิเคราะห์ข้อมูลด้วยการวิเคราะห์เนื้อหา และนำเสนอด้วยรูปแบบการพรรณนา

ผลการวิจัยพบว่า 1) การประยุกต์ใช้หลักสูตรอาชีวกรรม โดยรวมอยู่ในระดับมาก
2) การเสริมสร้างสันติวัฒนธรรมในสถานศึกษาโดยรวมอยู่ในระดับมาก 3) การประยุกต์ใช้
หลักสูตรอาชีวกรรมมีความสัมพันธ์ทางบวกในระดับสูงกับการเสริมสร้างสันติวัฒนธรรม
ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากระบี่ เขต 1 อย่างมีนัยสำคัญ
ทางสถิติที่ระดับ .01 และ 4) แนวทางการประยุกต์ใช้หลักสูตรอาชีวกรรมเพื่อการเสริมสร้างสันติ

วัฒนธรรมในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1 ประกอบด้วย 6 องค์ประกอบ คือ 1) เมตตากายกรรม 2) เมตตาวจีกรรม 3) เมตตามโนกรรม 4) สาธารณโภที 5) ศีลสามัญญตา และ 6) ทิฏฐิสามัญญตา สามารถทำให้เกิดสันติวัฒนธรรมในสถานศึกษาได้ ประกอบด้วย 4 องค์ประกอบสำคัญ คือ 1) การบริหารแบบมีส่วนร่วม 2) การสื่อสารเชิงสันติ 3) การสร้างความสัมพันธ์อันดีต่อกัน และ 4) การปลูกฝังวัฒนธรรมแนวคิดเชิงบวก

คำสำคัญ : หลักสาราณียธรรม, สันติวัฒนธรรม, การบริหารสถานศึกษา

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

Nattaporn Somphan. (2023). **A Study and Analysis of the Buddhist Principles of Saraniyadhamma in Relation to the Peaceful Culture in Schools under Rayong Primary Educational Service Area office 1.** Thesis M.Ed. (Educational Administration). Chanthaburi: Rambhai Barni Rajabhat University.

Thesis Advisors

Dr. Reongwit Nilkote Ph.D. (Development Education) Chairman

Dr. Waiwoot Boonloy Ed.D. (Educational Administration and Management) Member

Abstract

The purposes of this research were to: 1) study the application of the Buddhist principle of Saraniyadhamma in schools under Rayong Primary Educational Service Area office 1, 2) investigate the enhancement of peaceful culture in these schools, 3) study the relationship between the application of this principles and the enhancement of peaceful culture in these schools, and 4) propose guidelines for applying the principles to the enhancement of peaceful culture in schools. The mixed-method of the research was used. For the quantitative research portion, the sample was a group of 338 school teachers and educational personnel under Rayong Primary Educational Service Area office 1 in the 2021 academic year. The research instrument used was a 2-part, five-rating scale questionnaire. The first part was about the application of the Buddhist principles of Saraniyadhamma and had a reliability of 0.97, and the second part was about the enhancement of peaceful culture in schools and had a reliability of 0.95. The statistics used for data analysis were: percentage, mean, standard deviation, and Pearson's correlation coefficient. In the qualitative research portion, the sample was a group of school teachers and educational personnel under Rayong Primary Educational Service Area office 1 by using the specific sample selection method. The research instruments used were an in-depth interview and a focus group, The data were analyzed by using content analysis and description.

The results of the research revealed that: 1) the application of the Buddhist principle of Saraniyadhamma overall was at the high level, 2) the enhancement of peaceful culture in schools under Rayong Primary Educational Service Area office 1 overall was at the high level, and 3) the relationship between the application of the principles and the enhancement of peaceful

culture had a high positive correlation at the statistically significant level of .01, and 4) the guidelines for applying the principles to the enhancement consisted of 6 elements as follows: 1) Mettakayakamma, 2) Mettawacikamma, 3) Mettamanokamma, 4) Sadharanabhogitas, 5) Salasamannata, and 6) DitthiSamannata. These led to peaceful schools with 4 components: 1) participatory management, 2) peaceful communication, 3) creation of a good relationship, and 4) culture cultivating in positive thinking.

Keywords: Buddhist Principles of Saraniyadhama, Peaceful Culture, School Administration

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี